

RÅKA

Vi refererar till vårt klagomål (ert nr) 2001/5020 och ert Motiverade yttrande den 14/12 2004.

Enligt kommissionen konstaterades det för råka (*Corvus frugeligus*) att "Sverige skall också särskilt se till att denna art inte jagas under uppfödningssäsongen eller under häckningens olika stadier. Beträffande flyttfåglar skall medlemsstaterna särskilt se till att de arter som berörs av jaktbestämmelser inte jagas under häckningstiden eller under deras väg tillbaka till häckningsplatserna."

Efter brevväxling med de svenska myndigheterna skriver kommissionen:

"Alternativa lösningar

43, Enligt kommissionen finns det inget i de svenska svaren som visar att det inte finns andra tillfredsställande lösningar än att godkänna allmän och destruktiv råkjakt och förstörelse av råkans bon och ägg. Kommissionen hävdar att det inte är nödvändigt att döda fågelungar, utan att det finns andra metoder för att förhindra häckning. Som kommissionen nämnde i den kompletterande formella underrättelsen finns det alternativ och tillfredsställande lösningar; man skulle kunna öka avståndet mellan de träd i vilka fåglarna häckar, avlägsna grenar så att fåglarna exponeras eller spänna nät över träden så att fåglarna inte kan bygga sina bon. Följaktligen är lokala preventiva åtgärder, dvs förhindra lokal häckning och inrikta jakten på de fåglar som förorsakar våra skador, det effektivaste alternativet. Som de svenska myndigheterna själva påpekar, är jakt ett ineffektivt vapen för att kontrollera råkpopulationen.

Människors hälsa och säkerhet

44. De svenska svaren påverkar inte kommissionens slutsatser. Sanitära olägenheter eller oväsen är inte tillräckliga skäl för jakt, det gäller inte minst under häckningsperioden eller för förstörelse av råkägg. Som kommissionen säger i den kompletterande formella underrättelsen kan oväsen från råkor visserligen vara besvärande, men mot bakgrund av den tillgängliga informationen kan det inte anses utgöra en fara för människors hälsa och säkerhet. Kommissionen anser också att nedsmutsning är ett ovanligt skäl för att medge undantag för råkor och att Sverige inte tagit fram vetenskapliga bevis som visar att nedsmutsning från råkor skulle vara så omfattande att de utgör en fara för människors hälsa och säkerhet. Undantaget enligt artikel 9 har därför inte tillämpats korrekt. Kommissionen drar slutsatsen att Sverige inte kunnat bevisa att råkjakten eller förstörelsen av råkägg sker för att skydda människors hälsa och säkerhet."

Efter det Motiverade yttrandet inkom Sverige med ytterligare argument och kommissionen skrev i brev till mig (Hans Ryttman Hänsynsfull Jakt numera Jaktkritikerna) den 24 aug. 2006 med "hänsyn till människors hälsa

och säkerhet" (artikel 9:1 a) används då det finns "oro för de problem som orsakas av oväsen och hälsorisker för de lokala invånarna kräver avlägsnandet av skadedjur under häckningstiden".
För att kommissionen skulle avsluta detta ärende lover de svenska myndigheterna att "kräva att andra lämpliga lösningar skall övervägas.... och att jakten beviljas på restriktiva villkor."

Inget av detta har skett och vi anser därför att Sverige bryter mot gemenskapsrätten och ej heller uppfyller sina utfästelse.
Inga "lämpliga lösningar" har angivits.

Den mest effektiva och i längden billigaste åtgärden är att hugga ner träd så att ha längre avstånd mellan träden erhålls eller att glesa ut trädens kronor så att de blir mindre attraktiva för råkorna.

Att råkorna skulle kunna vara en fara för "människors hälsa och säkerhet" måste Sverige ange forskning som visar detta. Det har aldrig visats att träck av tättingar, som råka, skulle ha orsakat sjukdom. Då ringmärkare, som handhar 1000-tals fåglar, undersöktes visade ingen ens antikroppar av någon smittsam sjukdom. Det måste vara upp till svenska staten att finna belägg för sin förmodan och presentera dessa för kommissionen.

De skrän som råkorna frambringa vid häckning måste jämföras med det buller som trafik, flygplan och byggnadsverksamhet orsakar och bedömas mot de normer som gäller för dessa verksamheter och uttryckas i db.
Men med lämpliga åtgärder kan häckningsplatser för råkor förläggas på sådant avstånd att skränen blir försumbara. Detta gäller råkor som bebor tätbebyggda områden som t ex Uppsala med Europas nordligaste koloni. 2012 uppskattades antalet till 300 par och för 20 år sedan var antalet 1 300 par. Denna nedgång har skett efter slentrianmässig förstörelse av bo med ägg och ungar under många år. Inga lämpliga åtgärder har någonsin vidtagits.

I Skåne förkommer det liksom i Uppsala förstörelse av bon men också upprörande jakt på nästan flygfärdiga ungar i bon utanför tätbebyggt område för försäljning till gästgivare som serverar dessa ungar som en delikatess. Många exempel finns på Internet sökord "ungråka".
I detta fall finns inget som kan försvara jakten. Jakten sker utanför tätbebyggt område, häckningstiden är så gott som över och de kriterier som kommissionen anser vara nödvändiga för skyddsjakt råder inte; den tid som möjligen skulle kunna påverka "människors hälsa och säkerhet" har redan förlöpt.

Med ovanstående argument anser vi att Sverige inte respekterar gemenskapsrätten i EU:s fågeldirektiv artikel 9:1 a).